

УДК 811.161.2'253

**ŠTUDIJNÝ PROGRAM PREKLADATEĽSTVO A TLMOČNÍCTVO –
UKRAJINSKÝ JAZYK A KULTÚRA NA KATEDRE UKRAJINISTIKY
FILOZOFICKEJ FAKULTY PREŠOVSKÉJ UNIVERZITY –
TRADÍCIE, SÚČASNOSŤ A PERSPEKTÍVY ROZVOJA**

Jarmila KREDÁTUSOVÁ

*Prešovská univerzita v Prešove,
Inštitút rusistiky, ukrajistiky a slavistiky
Katedra ukrajistiky
17. novembra 1, Prešov, Slovensko, 08078,
e-mail: jarmila.kredatusova@unipo.sk*

V štúdiu predstavujeme študijný program *Prekladateľstvo a tlmočníctvo – ukrajinský jazyk a kultúra*, ktorý sa realizuje na Katedre ukrajistiky Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove od školského roku 2008/09.

Kľúčové slová: preklad, prekladateľstvo, ukrajinský jazyk, ukrajinská kultúra, študijný program, Slovensko.

У статті представлено навчальну програму спеціальності *Письмовий і усний переклад – українська мова і культура*, яка реалізується на кафедрі україністики філософського факультету Пряшівського університету у Пряшеві від навчального року 2008/09.

Ключові слова: переклад, перекладознавство, українська мова, українська культура, навчальна програма, Словаччина.

Od roku 2004 sa na Slovensku v rámci plnenia úloh, ktoré si vyžadoval nový zákon o vysokých školách a zavedenie kreditového systému výučby v súlade s Bolonským procesom, uskutočnila 1. komplexná akreditácia všetkých študijných programov, ktoré sa ponúkali verejnými vysokými školami. Každá univerzita a v rámci nej aj fakulta boli povinné predložiť kompletný akreditačný spis ku každému študijnému odboru a programu, ktorý ponúkala po prvýkrát v bakalárskom (3 roky štúdia), magisterskom (2 roky štúdia) a doktorandskom stupni štúdia (najskôr 3, dnes 4 roky štúdia).

Prešovská univerzita sa podrobila tejto akreditácii po prvýkrát v roku 2005. Katedra ukrajistiky, ktorá dovtedy zabezpečovala iba jeden študijný program, a síce učiteľstvo všeobecnovzdelávacích predmetov v kombinácii, presnejšie, v našom prípade ukrajinský jazyk a literatúru v kombinácii s predmetmi: anglický jazyk a literatúra, dejepis, etická výchova, estetická výchova, filozofia, francúzsky jazyk a literatúra, nemecký jazyk a literatúra, ruský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a literatúra, latinský jazyk a španielsky jazyk a literatúra, vypracovala nové študijné programy pre 3 odbory.

K študijnému odboru učiteľstvo Katedra ukrajinistiky pripravila ďalšie dva: program pre odbor 2.1.28 *Slovanské jazyky a literatúry* (bc. stupeň a mgr. stupeň) a program pre odbor 2.1.35 *Prekladateľstvo a tlmočníctvo* pre oba stupne štúdia (bc. aj mgr.), a to ako jednopredmetové štúdium ukrajinský jazyk a kultúra a dvojpredmetové štúdium ukrajinský jazyk a kultúra v kombinácii s anglickým jazykom a kultúrou, francúzskym jazykom a kultúrou, ruským jazykom a kultúrou a nemeckým jazykom a kultúrou.

O školského roku 2008/09 sa už realizovali študijné programy z tzv. 2. akreditácie. Tie prešli úpravami programov z 1. akreditácie. Ministerstvo školstva SR pri prvej akreditácii vydalo presné smernice, čo majú jednotlivé študijné programy obsahovať, t.j. aké predmety sa majú realizovať ako povinné, aké môžu byť povinne voliteľné a čo sa predstavuje pod pojmom voliteľný (výberový) predmet. Zároveň boli stanovené presné počty hodín pre jednotlivé semestre daného štúdia, ďalej počty prípustných skúšok počas jednotlivých semestrov (bolo učené maximum ich počtu za semester) a tiež dotácia kreditov z hľadiska náročnosti jednotlivých predmetov (disciplín) študijného programu (pre 1. stupeň je stanovených 180 kreditov, pre 2. stupeň 120 kreditov, čo činí v prepočte 60 kreditov za 1 školský rok). Určené boli predmety, ktoré musia byť štátnicové, a teda sú povinné. Každý predmet musel byť (a platí to dodnes) garantovaný, a to minimálne pedagógom s vedecko-pedagogickou hodnosťou PhD. (na Ukrajine кандидат наук). Pedagóg bez tejto vedecko-pedagogickej hodnosti môže viesť iba semináre a predmet musí garantovať pedagóg s hodnosťou docent (titul docent však na Slovensku nie je ekvivalentom ukrajinského доцент; na Slovensku je získanie tohto titulu pomerne náročné z hľadiska plnenia pedagogických a vedeckých kritérií).

2. akreditácia v porovnaní s prvou zaznamenala niektoré zmeny. Znížil sa napr. počet kontaktných hodín. Dôvodilo sa tým, že študent má pracovať samostatne, čo sme pri programoch s jazykovým zameraním veľmi neprivilovali, pretože jazyk sa upevňuje práve tým, že sa používa čo najviac v interakcii s inou osobou, ktorá ho ovláda. Zmeny nastali aj pokiaľ išlo o kategóriu tzv. voliteľných predmetov (C predmetov). Predtým sa tvorila ponuka na jednotlivých katedrách. Podľa 2. akreditácie si študenti môžu vybrať z ponuky celej univerzity. Každý pedagóg môže ponúknuť jeden aj viac predmetov, o ktorom si myslí, že bude študentov zaujímať, do tejto univerzitnej ponuky, teda tzv. C bloku.

Kvôli konkrétnej predstave, ako študijné plány, podľa ktorých študenti študujú, vyzerajú, ich predstavujeme na konci tejto štúdie v prílohe.

Študijný plán obsahuje povinné (A jednotky) aj povinne voliteľné jednotky (B jednotky). Každá jednotka má svoj kód, počet kreditov, rozsah, čiže časovú dotáciu v počte vyučovacích hodín týždenne, formu ukončenia (buď skúškou alebo hodnoteným zápočtom), rok a semester, v ktorom sa predmet realizuje.

Povinné A jednotky sú predmety, ktoré predstavujú poznatky zo všeobecných jazykových rovín, ako sú *fonetika a fonológia jazyka, lexikológia jazyka, syntax a praktická štylistika*. Keďže ide o odbor zameraný na preklad (bakalársky stupeň pripravuje prekladateľov, magisterský aj tlmočníkov), študent musí získať poznatky z teórie prekladu, ale aj isté návyky z praxe. Jednotka *Teória prekladu a praxe I* oboznamuje študentov so základnými pojmami z teórie prekladu, a to najmä v rovine umeleckého prekladu (keďže o tomto druhu prekladu existuje viac odbornej literatúry). Jednotka *Teória literatúry* podáva prehľad základných literárnovedných pojmov a učí

študentov aplikovať ich v praxi pri analýze literárnych textov. Jednotka *Teória prekladu a praxe 2* sa zameriava na uvedomovanie si metód prekladu a ich aplikovanie pre prekladanie jednoduchších textov neumeleckého charakteru. Keďže sa pri takomto štúdiu už počíta s istou jazykovou úrovňou študentov, *lektorské cvičenia* sú zastúpené iba v prvom semestri a pre posilnenie komunikatívnych zručností v poslednom semestri dvojhodinovou dotáciou týždenne. Hovoríme o odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo, absolvent tohto štúdia musí mať aspoň základnú predstavu o tom, čo obnáša tlmočenie, preto sa študenti učia tlmočnický rýchlöpis a osvojujú si základné tlmočnické návyky prostredníctvom metódy tlmočenia z listu.

Povinne voliteľné B jednotky sú zostavené v našom pláne zvyčajne vo dvojiciach, aby si študent mohol vybrať jednu z nich. Viac katedra nemôže ponúknuť z dôvodu malého počtu pracovníkov katedry. Realita je taká, že predmety, ktoré sa končia skúškou, si študent musí zapísať, pretože študijný materiál týchto disciplín je obsiahnutý v štátnicových otázkach. Tieto predmety sú tiež automaticky zaradené do rozvrhov študentov. Tie, ktoré nie sú označené ako končiacie skúškou, si študent zapisuje/nezapisuje podľa vlastného uváženia.

Voliteľné predmety C si študent volí z ponuky univerzity z bloku C predmetov.

Magisterský stupeň tohto štúdia reprezentujú povinné jednotky A: *Konzekutívne tlmočenie 1, 2, 3*. Tento predmet je zameraný na nácvik niektorých vybraných symbolov pri notačnom zápise, ďalej na osvojovanie si tlmočnických návykov a rozširovanie slovnej zásoby v istých tematických oblastiach, ako sú štátne návštevy, parlament a voľby, dohody, rokovania, ekonomika, finančníctvo a bankovníctvo, priemysel, knihy a časopisy, film, divadlo, hudba, výtvarné umenie. Keďže ide o odbor, ktorého absolventi majú dokázať tlmočiť konzekutívne, dôraz sa kladie najmä na túto stránku. Avšak tlmočenie sa môže realizovať aj simultánne. Študenti absolvujú povinne jeden semester aj toto tlmočenie, aby zistili, či majú psychofyziologické predpoklady pre takýto druh tlmočenia.

Povinne si študenti zapisujú predmety *Preklad odborného textu 1,2,3* a ukončujú ho skúškou. Povinne si tiež zapisujú jednotku *Ukrajinská literatúra 20. storočia 1,2*, pretože absolvovanie týchto disciplín je nevyhnutné pre umelecký preklad. Ostatné predmety si môžu a nemusia zapisovať. Sú to predmety, ktoré môžu študentovi napomôcť v ich profesionálnej príprave, t.j. ide o získavanie poznatkov z oblasti kulturológie – poznanie právneho systému Ukrajiny, správneho členenia (potrebné a užitočné pre odborný preklad) a poznatky z literatúry so širším slovanským záberom: *Slovanské medziliterárne vzťahy, Kulturologické štúdie z ukrajiniistiky, Slovanská frazeológia, Vybrané kapitoly zo syntaxe* (užitočné pre obe prekladateľské smerovania – odborné aj umelecké).

Program odboru *2.1.35 Prekladateľstvo a tlmočníctvo* má svoje pokračovanie aj v doktorandskom štúdiu. Toto štúdium však nezabezpečuje a garančne nepokrýva Katedra ukrajiniistiky, preto ho tu nepredstavujeme.

Štúdium translatológie na Filozofickej fakulte PU má svojich stálych záujemcov. Je ho možné študovať v kombinácii dvoch jazykov súčasne (podľa vlastného výberu), pričom ale cieľovým jazykom je slovenčina, keďže sa študenti pripravujú pre slovenské prostredie. Dobré ovládanie slovenského jazyka je prvým predpokladom zvládnutia tohto

štúdia. Súčasťou tohto odboru je absolvovanie študijného programu (plánu) Všeobecný základ. Tento program (plán) majú všetci študenti, ktorí translatológiu študujú. Prednášky a semináre sa vedú výlučne po slovensky. Čo daný program obsahuje, predstavujú tabuľky v prílohe.

Program Všeobecný základ – bakalárske štúdium – obsahuje jazykové disciplíny, ako sú: *ortografia a ortografia, praktická morfológia, syntax slovenského jazyka, štylistika slovenského jazyka*. Ďalej sú do programu zaradené jednotky, ktoré majú za cieľ podať študentovi základné poznatky o slovenskom priestore, v ktorom sa bude pohybovať a ako prekladateľ, resp. tlmočník pracovať. Ide o jednotky: *Slovenské inštitúcie, Európske inštitúcie, Základy práva na Slovensku, Základy ekonómie* a prekladateľské disciplíny, ako sú: *Úvod do translatológie, Úvod do teórie tlmočenia, teória prekladu, Dejiny prekladu*. Praktické zameranie majú predmety: *Komplexná jazyková analýza, Seminár písomného prejavu a Interpretácia umeleckého textu*.

V magisterskom stupni tohto programu sú zastúpené predmety, ktoré už majú komplexnejší charakter. Tiež ich môžeme deliť na také, ktoré sú potrebné absolventom zameraným na odborný preklad a také, ktoré sú podpornými pre preklad umelecký. Zameranie na odborný preklad majú predmety: *Analýza odborného textu, Teória odborného prekladu, Terminológia, Metodika prekladu, Súdny preklad a tlmočenie*. Na umelecký preklad sú orientované: *Teória textu a jeho kreovanie, Kapitoly z dejín slovenskej literatúry, Vybrané kapitoly zo svetovej literatúry, Literárna komparatistika, Kritika prekladu*. Predmety ako *Všeobecná jazykoveda, Jazyková kultúra a rétorika, Základy lexicografie* majú nadstavbový charakter. Všetky vymenované jednotky sú povinné. Súčasťou všeobecného základu je aj povinná *prekladateľská a tlmočnická prax*.

Pri jednopredmetovom štúdiu, t.j. pri programe *prekladateľstvo a tlmočníctvo: ukrajinský jazyk a kultúra*, keď študent študuje iba jeden jazyk, sa počet kontaktných hodín pre tento jazyk navýši, pretože časová dotácia určená pre ďalší iný jazyk sa v tomto prípade ponechá pre tento jeden. Pokiaľ ide o povinné predmety, tento program „kopíruje“ dvojpredmetový program s tým, že je navýšený počet hodín týždenne pre každú jednotku a počet kreditov.

Pokiaľ ide o B jednotky, povinné sú rovnaké predmety ako pri dvojpredmetovom štúdiu, ale študent si má možnosť navyše zapísať ďalšie predmety: *Odbornú konverzáciu 1* (so zameraním na osvojovanie slovnej zásoby v oblasti potravín a odevov), *Odbornú konverzáciu 2* (práca s textami na tému európska únia, členské štáty EU, európska komisia, európsky parlament, národné ministerstvá), *Odbornú konverzáciu 3* (práca s textami – oblasť finančníctva a bankovníctva), *Odbornú konverzáciu 4* (práca s textami – zdravotníctvo, zdravotná starostlivosť, poistenie, kúpeľníctvo), *Odbornú konverzáciu 5* (práca s textami – turizmus). Ďalej sa študentom ponúkajú jednotky: *Interpretácia ukrajinskej prózy, Interpretácia ukrajinskej poézie, Vybrané prednášky zo svetovej literatúry*, čiže predmety, ktoré zaujmú študenta umeleckého smerovania a práce s umeleckou literatúrou.

Pokiaľ ide o magisterský stupeň, situácia je podobná. Povinné jednotky sú totožné ako pri dvojpredmetovom štúdiu, ale s väčšou časovou dotáciou a väčším počtom kreditov. B jednotky sú zastúpené vo väčšom počte, aby si študent mohol vybrať, čo ho zaujme. Sú

mu ponúknuť premety, ako: *Ukrajinský právny systém 1,2, Ukrajinská literatúra pre deti a mládež, Správne členenie Ukrajiny* a pod.

Tretí stupeň (doktorandské štúdium) by sa podľa nášho názoru malo uberať cestou umožniť nadaným študentom, ktorí majú psychofyziologické predpoklady pre štúdium simultánneho tlmočenia, študovať práve toto zameranie. Filozofická fakulta Prešovskej univerzity disponuje učebňou pre nácvik takéhoto tlmočenia, čiže tlmočnicke kabínky a technickú aparatúru na to potrebnú. Zároveň je fakulta zapojená do projektu *Dovybavenie a rozšírenie lingvokulturologického a prekladateľsko-tlmočnickeho centra excelentnosti* v rámci operačného systému VÝSKUM VÝVOJ, ktorý je financovaný Európskou úniou. Cieľom tohto programu je modernizácia a zefektívnenie systému podpory výskumu a vývoja a skvalitnenie infraštruktúry tak, aby prispievali k zvyšovaniu konkurencieschopnosti ekonomiky, znižovaniu regionálnych rozdielov, ku vzniku nových malých a stredných podnikov, ku tvorbe nových pracovných miest a k zlepšovaniu podmienok vzdelávacieho procesu na vysokých školách. V rámci tohto projektu je teda možné vybudovať nové a modernejšie priestory na výučbu s novou a modernejšou technikou, a to za predpokladu, že vedecko-pedagogickí pracovníci zapojení v tomto projekte budú veľmi aktívne vedecky pracovať, publikovať svoje práce a prezentovať výsledky doma aj v zahraničí.

Perspektíva odboru *Prekladateľstvo a tlmočníctvo* je nepopierateľná, pretože EU ráta v budúcnosti s tým, že jej občania budú plynulo rozprávať niekoľkými jazykmi.

Na Slovensku predpokladáme v budúcnosti príchod imigrantov hovoriacich po ukrajinsky a rusky, ale aj ináč, preto sa na to na našej katedre pripravujeme. Na katedre študujú ukrajinskí občania už dnes. Za štúdium si platia. Študujú odbor *Slovanské jazyky a literatúry*, keďže sme usúdili, že toto štúdium sú schopní zvládnuť, ak ešte neovládajú na primeranej úrovni slovenčinu. Po bakalárskom štúdiu (ak zvládnu slovenčinu aspoň na základnej komunikačnej úrovni) môžu v rámci Slovenska študovať aj iné študijné odbory v závislosti od nastavených požiadaviek iných fakúlt a univerzít.

Medzijazyková komunikácia má tendenciu odrážať konkrétny čas a priestor, v ktorom sa práve odohráva. Súčasný trendy v interkultúrnej komunikácii potvrdzujú, že v praxi sa často prehľbuje prekladateľova svojvôľa. Prevláda jazyková rutina a nekultivovaná spontánnosť. Zabúda sa na fenomén kultúry v transformácii východiskového textu do cieľového. Negatívnu úlohu pri tom zohráva slabá úroveň jazykového vzdelania a kultúry, jazyková internacionalizácia a komercializácia prekladateľskej a tlmočnickej činnosti. Aby bolo možné prezentovať kvalitný produkt na úrovni translácie, dôležitá je kvalitná príprava subjektu ako aktívneho účastníka komunikácie alebo sprostredkovateľa pri prenose z jedného jazykového kódu do iného (opisne citované podľa Opalková, J.: Didaktický aspekt predikácie v interkultúrnej komunikácii z pohľadu translácie. In: Historicko-kulturologické minimum vo vyučovaní cudzích jazykov. Nitra 2010, s. 31-36; pozri tiež: Opalková, J.: Sprievodcovské tlmočenie v kontexte prax verus intuícia, teória verus didaktika. In: Nová koncepcia univerzitného vzdelávania prekladateľov a tlmočníkov na Slovensku. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa 2010).

Štúdium prekladateľstva a tlmočníctva na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v študijných programoch kumuluje nielen kulturologický aspekt cudzieho etnika, národa (jazyk ktorého študent študuje), ale aj kulturologický záber vlastného etnika, národa.

Program je samozrejme modifikovaný podľa možností personálneho obsadenia na pracovisku, ktoré toto štúdium ponúka.

Príloha 1:

ŠTUDIJNÝ PLÁN
odbor: 2.1.35 prekladateľstvo a tlmočníctvo
študijný program: ukrajinský jazyk a kultúra v kombinácii
1. stupeň – bakalárske štúdium

Kód	Povinné jednotky	ECTS kredit	Rozsah	Forma ukončenia	Rok štúdia	Semester	Meno vyučujúceho
IIRUS -U/ PFON F	Fonetika a fonológia ukrajinského jazyka	3	1/1	S	1	1	PhDr. E. Millá, PhD.
IIRUS -U/ PTULI	Teória literatúry	3	1/1	ZH	1	1	PhDr. V. Juríčková, PhD.
IUJL/ PLCV 1	Lektorské cvičenia 1	3	0/1	ZH	1	1	Mgr. J. Kredátusová, PhD.
IIRUS -U/ PURE A	Reálie Ukrajiny	3	1/1	S	1	1	Doc. E. Babotová, CSc. PhDr. Adriana Amir
IIRUS -U/ PLEXI	Lexikológia ukrajinského jazyka	5	2/1	S	1	2	Mgr. J. Kredátusová, PhD.
IUJL/ PTPP1	Teória a prax prekladu 1	3	1/0	ZH	1	2	Mgr. J. Kredátusová, PhD.
IIRUS -U/ PMOR 1	Morfológia ukrajinského jazyka 1	5	1/1	S	2	3	Prof. M. Čižmárová, CSc. Mgr. E. Zubenko
IIRUS -U/ PMOR 2	Morfológia ukrajinského jazyka 2	4	1/1	ZH	2	4	Prof. M. Čižmárová, CSc. Mgr. E. Zubenko
IIRUS -U/ PTPP2	Teória a prax prekladu 2	4	1/1	S	2	4	Mgr. J. Kredátusová, PhD.
IUJL/P SYNT	Syntax ukrajinského jazyka	5	1/1	S	3	5	Mgr. J. Kredátusová, PhD.
IIRUS -U/ PPST Y	Praktická štylistika	3	1/1	S	3	6	Mgr. J. Kredátusová, PhD.

Kód	Povinné jednotky	ECTS kredit	Rozsah	Forma ukončenia	Rok štúdia	Semester	Meno vyučujúceho
IIRUS-U/PZATL	Základy tlmočenia	2	1/2	ZH	3	6	Mgr. J. Kredátusová, PhD.
IIRUS-U/PKOS E	Konverzačný seminár	2	0/2	ZH	3	6	PhDr. E. Millá, PhD.

Kód	Povinné voliteľné jednotky	ECTS kredit	Rozsah	Forma ukončenia	Rok štúdia	Semester	Meno vyučujúceho
IIRUS-U/PSULI	Staršia ukrajinská literatúra	3	1/1	S	1	2	Doc. E. Babotová, CSc. PhDr. Adriana Amir
IUJL/PLCV2	Lektorské cvičenia 2	3	0/2	ZH	1	2	PhDr. E. Millá, PhD.
IIRUS-U/PNUL1	Nová ukrajinská literatúra 1	3	1/1	ZH	2	3	Doc. E. Babotová, CSc. PhDr. V. Juríčková, PhD.
IIRUS-U/PULZS	Ukrajinská literatúra Zakarpatska a východného Slovenska	3	1/1	S	2	3	Doc. E. Babotová, CSc. PhDr. V. Juríčková
IIRUS-U/PLCV3	Lektorské cvičenia 3	3	0/2	ZH	2	3	PhDr. E. Millá, PhD.
IIRUS-U/PNUL2	Nová ukrajinská literatúra 2	3	1/1	S	2	4	Doc. E. Babotová, CSc. PhDr. V. Juríčková, PhD.
IIRUS-U/PLCV4	Lektorské cvičenia 4	3	0/2	ZH	2	4	PhDr. E. Millá, PhD.
IIRUS-U/PORTS	Ortografický seminár	3	0/2	ZH	3	5	PhDr. E. Millá, PhD.
IIRUS-U/PLCV5	Lektorské cvičenia 5	3	0/2	ZH	3	5	PhDr. E. Millá, PhD.
IIRUS-U/PADPR	Administratívne práce	3	0/2	ZH	3	6	PhDr. V. Juríčková, PhD.

Príloha 2.

ŠTUDIJNÝ PLÁN
odbor: 2.1.35 prekladateľstvo a tlmočníctvo
študijný program: ukrajinský jazyk a kultúra v kombinácii
2. stupeň – magisterské štúdium

Kód	Povinné jednotky	ECTS kredit	Rozsah	Forma ukončenia	Rok štúdia	Semester	Meno vyučujúceho
HIRUS-U/ KTL1	Konzekutívne tlmočenie 1	4	0/2	ZH	1	1	Mgr. J. Kredátusová, PhD.
HIRUS-U/ PPOT 1	Preklad odborného textu 1	4	0/2	S	1	1	Mgr. J. Kredátusová, PhD.
HIRUS-U/ PKTL 2	Konzekutívne tlmočenie 2	4	0/2	ZH	1	2	Mgr. J. Kredátusová, PhD.
HIRUS-U/ PKTL 3	Konzekutívne tlmočenie 3	5	0/2	S	2	3	Mgr. J. Kredátusová, PhD.
HIRUS-U/ PSIT1	Simultánne tlmočenie	2	0/1	ZH	2	3	Mgr. J. Kredátusová, PhD.

Kód	Povinné voliteľné jednotky	ECTS kredit	Rozsah	Forma ukončenia	Rok štúdia	Semester	Meno vyučujúceho
HIRUS-U/ PUKL 1	Ukrajinská literatúra 20. storočia 1	3	1/1	S	1	1	Doc. E. Babotová, CSc. PhDr. V. Juríčková, PhD.
HIRUS-U/ PPUT 1	Preklad umeleckého textu 1	3	0/2	ZH	1	1	PhDr. V. Juríčková, PhD.
HIRUS-U/ PVKZ S	Vybrané kapitoly zo syntaxe	3	1/1	ZH	1	1	Prof. M. Čižmárová, CSc., Mgr. E. Zbenko
HIRUS-U/ PUKL 2	Ukrajinská literatúra 20. storočia 2	3	1/1	S	1	2	Doc. E. Babotová, CSc. PhDr. V. Juríčková, PhD.
HIRUS-U/ PPOT 2	Preklad odborného textu 2	3	0/2	S	1	2	Mgr. J. Kredátusová, PhD.

Kód	Povinné voliteľné jednotky	ECTS kredit	Rozsah	Forma ukončenia	Rok štúdia	Semester	Meno vyučujúceho
HIRUS -U/ PPOT 3	Preklad odborného textu 3	3	0/2	S	2	3	Mgr. J. Kredátusová, PhD
HIRUS -U/ PPUT 2	Preklad umeleckého textu 2	3	0/2	ZH	2	3	PhDr. V. Juríčková, PhD.
HIRUS -U/ PSLFR	Slovanská frazeológia	3	1/1	ZH	2	3	Prof. M. Čižmárová, CSc., Mgr. E. Zubenko

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Opalková J.* Didaktický aspekt predikácie v interkultúrnej komunikácii z pohľadu translácie / Jarmila Opalková // Historicko-kulturologické minimum vo vyučovaní cudzích jazykov. – Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2010. – S. 31–36.
2. *Opalková J.* Sprievodcovské tlmočenie v kontexte prax verzus intuícia, teória verzus didaktika / Jarmila Opalková // Nová koncepcia univerzitného vzdelávania prekladateľov a tlmočníkov na Slovensku. – Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2010. – S. 149–156.

Стаття надійшла до редколегії 27.10.2011

Прийнята до друку 30.11.2011

**STUDY PROGRAMME TRANSLATION AND INTERPRETING –
UKRAINIAN LANGUAGE AND CULTURE AT THE DEPARTMENT OF
UKRAINIAN STUDIES OF THE FACULTY OF ARTS OF PREŠOV
UNIVERSITY – TRADITIONS, PRESENT TIMES AND
DEVELOPMENT PERSPECTIVES**

Jarmila KREDÁTUSOVÁ

*University of Prešov in Prešov,
Institute of Russian, Ukrainian and Slavonic Studies,
Department of Ukrainian Studies,
17. novembra 1, Prešov, Slovakia, 08078,
e-mail: jarmila.kredatusova@unipo.sk*

This work presents the study programme *Translation and Interpreting – Ukrainian Language and Culture*, which is provided by the Department of Ukrainian Studies of the Faculty of Arts of Prešov University in Prešov from the school year 2008/09.

Key words: translation, interpreting, Ukrainian language, Ukrainian culture, study programme, Slovakia

**УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА ПИСЬМЕННЫЙ И УСТНЫЙ ПЕРЕВОД –
УКРАИНСКИЙ ЯЗЫК И КУЛЬТУРА НА КАФЕДРЕ УКРАИНИСТИКИ
ФИЛОСОФСКОГО ФАКУЛЬТЕТА ПРЕШОВСКОГО УНИВЕРСИТЕТА В
ПРЕШОВЕ – ТРАДИЦИЯ, СОВРЕМЕННОСТЬ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ**

Ярмила КРЕДАТУСОВА

*Прешовский университет в Прешове,
Институт русистики, украинистики и славистики,
Кафедра украинистики,
17 новембра 1, Прешов, Словакия, 08078,
e-mail: jarmila.kredatusova@unipo.sk*

В статье представлена учебная программа *Письменный и устный перевод – украинский язык и культура*, которая реализуется на кафедре украинистики философского факультета Прешовского университета в Прешове, начиная с 2008/09 учебного года.

Ключевые слова: перевод, переводоведение, украинский язык, украинская культура, учебная программа, Словакия.

This contribution is the result of the project implementation: *Retrofitting and Extension of the Center of Excellence for Linguaculturology, Translation and Interpreting* supported by the Research & Development Operational Programme funded by the ERDF.